

כלי מחזיק ברכה

1. עין אי"ה ברכות א', פז'

(ברכות לב:): "ואריב"ל המתפלל צריך שישהה שעה אחת לאחר תפילתו, שנאמר אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך"

כבר ביארנו, שפעולת התפילה צריכה להתפשט לא רק על זמנה בלבד, כ"א שע"י התרוממות והתקדשות הנפש שבתפילה יתקדשו כל ארחות החיים, שכולם יהיו קדושים והולכים לתכלית האמת והצדק, "בכל דרכיך דעהו". וע"ז תשמש ישיבת השעה שלאחר התפילה, לקשר ציורי מדעו ורגשותיו הרמות בשעת התפילה עם דרכי חייו הגשמיים כולם. וזוהי מדרגת הישר שאינו פורש מעסקי עוה"ז כ"א עושה בהם ומרחיבם, מגדילם ומאדירם, לתכלית ההצלחה האמתית. והיא היתה מדת האבות כפי שמסופר בתורה מעסקיהם הגשמיים, כד' חוה"ל בשער הפרישות. וכבר אמרו חז"ל שאברהם יצחק ויעקב נקראו ישרים. כי זאת היא מדרגת הישר, שלבו שמח בכל טוב שהשפיע ד' הטוב בעולם, "ולישרי לב שמחה", וטהרת נפשו ותומתו תנחלו להיות משתלם מכל דבר, ומוסיף בישובו של עולם ושכלולו ועם זה יוסיף שלימות והצלחה אמיתית, והיינו מפני שארחות חייו קשורים יפה בציוריו המדעיים ורגשותיו הנעלים.

2. דרך המלך, האדמו"ר מפיסצאנה

וזוהי החילוק בין שמחה אמיתית של קדושה לשמחה של הוללות, ההוללות והתאוות בכלל רק דמיון הן כנודע, לכן גם השמחה הבאה מהן ג"כ רק מין דמיון הוא שנדמה לו ששמח הוא כמו החולם שחלם לו שאוכל ומתענג בדמיונו. ולכן אחרי שמחה של הוללות תוגה, כמו אחר חלום טוב בשעה שמקיץ מחלומו ודמיונו ורואה שאין כלום ואין עונג ושמחה. מה שאין כן שמחה אמיתית שהיא התגברות החיות באמת, גם השמחה אמיתית היא, ואף אחריה אף שאינו במצב של שמחה בפועל כמו שהיה אז, לא די שאינו בעצבות, אלא גם טעם השמחה נשארת לו. לכן איש ששמח בשמחה של מצווה מעורר שמחה גם בחבריו שסובבים אותו, כי כיון שנתעוררה בו חיות יתירה על גופו, אין גופו יכול להפריד בינו לבין חבריו ונפשו היתירה על גופו מתחברת עם נפשות חבריו ומשמחת גם אותן.

3. פרי צדיק, פסח מ'

ואמרו בשם הבעש"ט שהפליא חוזק החסידות בתחלתו ומרבינו ר"ב זצוק"ל אמרו שאמר ע"ז מש"נ אל תאמר שהימים הראשונים טובים מאלה כי לא מחכמה שאלת זאת כו' דהיינו שמתחלת מראה השי"ת להאדם בהשאלה מה שיכול להשיג אחר כך ביגיעתו ואח"ז מסלק ממנו אותו האור כדי שיקנה זאת ביגיעו, ואמר רה"ק זצוק"ל ע"ז. שכשיעור שיוכל להשיג אחר כך ביגיעו ככה מראה לו השי"ת בתחילה.

4. נתיבות שלום, שבועות

כי נר מצוה ותורה אור. שבכל דבר שבקדושה צריך להיות אור וכלי. וכמו שבכלי ללא אור העיקר חסר כאן, כמו כן לא יתכן אור בלא כלי הראוי להחזיק האור. כמאמר חז"ל שלהבת בלי גחלת מי משכחת לה?, כי אין שום קיום לשלהבת בלא הכלי והגחלת. וזה שכתוב שהמצוות המעשיות הם בחינת הנר והכלי להחזיק את התורה אור. וי"ל שזה גם הענין שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, מתחילה נעשה נכין את הכלי ע"י מצוות ואח"כ נשמע הוא הארת הדעת והתענוג הנפלא בעבודת ה', שהוא האור וזה עיקר ההכנה שעשו ישראל בעשה טוב לפני הקב"ה.